

הוא חייב באחריותו עד שימסרנו לגזבר. והלכך אם אבד קודם שבא ליד גזבר צריך להביא אחר תחתיו.

רבי שמעון בן לקיש אומר: אינו חייב באחריותו אפילו קודם שנתרמה הלשכה, דכיון שהפרישו נעשה הקדש, והקדש ברשות הגבוה הוא בכל מקום שהוא, אף קודם שהגיע בפועל ליד הגזבר. ומשום כן אין זה כבר באחריותו.

ומקשינן: מתניתא דידן פליגא על רבי שמעון בן לקיש.

דתנן במתניתין, אם נגנבו או אבדו השקלים מהשלוחים קודם שנתרמה הלשכה נשבעין השלוחין לבני העיר, ובני העיר שוקלין תחתיהן. אלמא בני העיר חייבין באחריות השקלים שהוקדשו, ורק כשנתרמה התרומה פקע חיוב אחריותן, דחשיב כנמסר ליד גזבר, והיינו כרבי יוחנן. וקשיא לרבי שמעון בן לקיש, הסובר שתיכף משהפרש אין חייבין באחריותן.

ומשנינן: אמר לך רבי שמעון בן לקיש: עוד היא, הרי שבועה זו, משום שבועת תקנה היא!

וכמו שנשבעין שלא מן הדין אלא משום תקנה, כך יש לך לומר שאף חיוב התשלומין שחייבין בני העיר לשלם כל עוד לא נתרמה התרומה אינו מן הדין, אלא תקנה היא, כדי שיהיו הבעלים נזהרין בשמירתן ולא ימסרום ביד שליח אלא יביאם כל אחד בעצמו.

הגזברים שנטלו המעות לעצמם, שהרי ההפסד הוא להקדש.

אי נמי, הא הנשבעין במעמד הגזברין הוא כי היכי דלא נשוו להו פושעים [שלא יקראום הגזברים – פושעים].

אולם היכא שעדיין לא נתרמה התרומה, ובני העיר מחוייבין לשקול שקלים אחרים, שוב אין הפסד כלל להקדש באבידת השקלים, ונשבעין השלוחים לבני העיר שאין המעות ברשותן, ונוטלין שכרן, ואין צורך לישבע במעמד הגזברין.

ואמרינן: לרבי יוחנן, הסובר ששבועת משנתינו משום התקנה היא, הא דתנן שאם לא נתרמה התרומה נשבעין השלוחין לבני העיר, אין זה דווקא היכא שאין בני העיר מאמינים לשלוחים שלא פשעו ואינם מוכנים לשקול שקלים אחרים עד שישבעו השלוחים שלא פשעו.

אלא, אף על פי שקבלו בני העיר על עצמם לשלם, ואינם חפצים בשבועת השלוחין, שנאמנים הם עליהם, אפילו הכי אין שומעין להם ומחייבים אותם לישבע. שכן תיקנו חכמים שאין ההקדש יוצא בלא שבועה כדי שלא יבואו לזלזל במעות הקדש.

הלכך אין השלוחין נפטרין מלשלם בלא שבועה.

יחיד שהפריש שקלו ואבד שקלו –

רבי יוחנן אומר: אף שהשקל כבר קדוש הרי

שהשקלים הם של הקדש.

מזמן של משהוא אחר, מדוע לא יעמידו בני העיר את השלוחים כשומר עבורם, למרות